

یک هفته با سیاست

امریکا و تحمیل دیکتاتوری بین‌المللی

مقام رهبری در پایان هفته با اشاره به جنایات اسرائیل در اراضی اشغالی فلسطین ،بی‌اعتنایی امریکا به جریحه‌دار شدن وجدان جهانی از این جنایات را محکوم و هدف اصلی امریکا را تحمیل دیکتاتوری بین‌المللی به تمام کشورها و ملت‌ها به ویژه کشورها و ملت‌های مستقل دانستند. ایشان با تأکید بر عدم تسلیم‌پذیری ملت و دولت ایران در برابر زورگویی‌های امریکا، دلیل بغض و کینه دولت امریکا از جمهوری اسلامی ایران را حق‌گوئی، مواضع مستقل و عدم هراس از تهدیدهای امریکا برشمردند. ایشان در خصوص مذاکره با امریکا اظهار داشتند: مذاکره و رابطه مانع فشار نخواهدشد زیرا اکنون کشورهایی مورد تهدید امریکا هستند که با این کشور مذاکره و رابطه دارند.

آیت‌الله خامنه‌ای همچنین مایوس کردن مردم‌از آینده و تیره و تار جلوه دادن فضای کشور در مطبوعات را خیانت دانستند.

خزر، ادامه تکرانی‌ها

دو شماره قبل اییک هفته باسیاست «بااین‌جمله ختم شد که «لغو نشست معاونان وزرای خارجه کشورهای حاشیه خزر در پایان هفته بر شدت تکرانی‌ها افزود. قرار بود طی‌این نشست بیانیه اجلاس روسای جمهور کشورها آماده شود که قراربود در روزهای‌آنی در عشق‌آباد برگزار شود.

بااین خبر سرنوشت اجلاس عشق‌آباد نیز در پرده‌ای از ابهام قرار گرفت».و شماره قبل نیز تأکید شد: «واقعیت این‌است که اجلاس سران پنج کشور در عشق‌آباد حتی‌در حد اعلام توافق بر سر ادامه گفت و گوها هم بی‌پایه‌ای صادر نکرد. دراین‌جا نیز بازی‌به آینده واگذاشته شده است و البته چیزی از تکرانی‌ها نکاسته است. دستور پوئین برای‌انجام مانور نظامی نیروهای آن کشور در دریای‌خزر که برای‌تأیید آینده پیش‌بینی شده در زمره اخباری است‌که به تکرانی‌ها دامن می‌زند.»

هفته گذشته بازناب اجلاس خزر همچنان ادامه داشت. الهه کولای مخبر کمیسیون امنیت ملی مجلس از چهره‌هایی است که تکرانی خودرا از وضعیت دیپلماسی‌ایران پنهان نمی‌کند.او به‌ویژه این روزها با بحث‌های جدی سعی می‌کند موضوع خزر را کانون بحثها و تلاشها قرار دهد.

وی‌با‌اشاره به توافقات شغاهی اجلاس مبنی‌بر «همکاری، تعامل سازنده و همراه با رضایت همه کشورها و غیر نظامی شدن دریا»انتشار اخباری مبنی بر برگزاری مانور نظامی توسط روسیه را «خلاف این توافقا‌ها و حسن نیت نشان دادن جمعی کشورهای ساحلی خزر» می‌داند.

مجتهدزاده، کارشناس مسائل سیاسی خارجی‌نیز از تنگ شدن جغرافیای سیاسی‌علیه ایران ابراز نگرانی می‌کند. همچنین صفحات برخی روزنامه‌ها عرصه ابراز نگرانی و هشدار در مورد این موضوع بود و البته برخی‌رسانه‌ها نیز سکوتی توجیه ناپذیر را برگزیده بودند، به طوری که بابت این سکوت مورد پرسش نیز قرار گرفتند.

بااین حال انتظار برای دریافت توضیح غیر کلیشهای از مسوولان سیاست خارجی به جایی نرسید و خود باعث گسترش ابراز نگرانی‌ها شد. در روز پایانی هفته، مطبوعات بخشی از اظهارات نمایندگان مجلس را منعکس کردند که نسبت به پاسخگو نبودن وزارت خارجه حساسیت نشان می‌دادند. نماینده شهربار اعتراض می‌کرد‌که «۸ ماه پیش از وزیر خارجه در مورد بازسازی افغانستان سوالی داشته و وزیر که باید ظرف ۱۰ روز پاسخگو باشد هنوز پاسخ نداده است.»

وی می‌گفت: «فکر می‌کنم بازسازی افغانستان به‌پایان برسد و نوبت طرح‌سوال ما‌نرسد. اکنون‌هم در مورد تقسیم دریای خزر سوال دارم. حتما وزیر وقتی پاسخ می‌دهد که دریا دیگر تقسیم شده‌است.» وی می‌پرسد: «پاسخگوئی آن وقت دیگر چه فایده‌ای دارد؟»

نمایندگان استان‌های شمالی کشور نیز طی نامه‌ای به خاتمی از وی خواستند در اجلاس سال آینده تهران هم از حق حاکمیت و مالکیت ایران دفاع کند و خواستار گوشش مسوولان سیاست خارجی برای استیفای حق ملت ایران «با استفاده از کارشناسان خیره و آگاه» شدند.

تلاش رسانه‌های ایران آن گونه که شایسته

نهادهای مدنی است درآن سوی‌مرز موثر افتاد و دولت روسیه نسبت به آن اعلام موضع کرد. سفیر روسیه در یادداشت رسمی‌خود خطاب به

اما سفیر روسیه تلاش می‌کند که همچنان چهره‌ای قابل اعتماد از کشور خود بسازد، آنجا که می‌گوید: «اصل تعیین رژیم حقوقی دریای خزر براساس اجماع که از سوی همه کشورهای ساحلی در جریان نشست وزرای امور خارجه این کشورها در نوامبر ۱۹۹۶ در عشق‌آباد تعیین و در نشست روسای جمهوری این کشورها در این شهر تأیید گردید، طبیعی است که کماکان تغییر ناپذیر باشد» این سخن نگرانی‌های مردم و نخبکان ایران را پذیرفتنی قلمداد نموده و باسیاست خارجی ایران نیز هم جهت است.اما با اظهارات هفته قبل پوئین مبنی بر این که اگر اجماع صورت نگرفت براساس توافق‌های دوجانبه -نظیر آنچه‌با آذربایجان و قزاقستان منعقد کرده - عمل می‌نماید قابل توجیه نیست.

رئیس جمهور ترکمنستان نیز در پایان اجلاس به کاربرد مذاکرات دوجانبه اشاره نمود. وی گفت :«در اجلاس عشق‌آباد به این نتیجه رسیدیم که این کشورها می‌توانند با مذاکرات دو جانبه حدود خودرا در دریا تعیین کنند» با این اظهار نظر عملا چهار کشور به اجماعی می‌رسند که زبان آن متوجه ایران است. چیزی که یک روزنامه‌نگار از آن به دو جانبه بودن اجلاس عشق‌آباد تعبیر کرد ، اشاره به همین نتایج داشت. وی معتقد بود که «در آن اجلاس چهار کشور با یک رای یک طرف بوده‌اند و ایران طرف دیگر»

محمد رضا خاتمی، نایب رئیس مجلس نیز در پایان هفته با اشاره به عقب‌ماندگی ایران در سیاست خارجی اشاره می‌کند که نمایندگان احساس می‌کنند که دولت به رغم این که نظرات خاصی دارد اما

آکادمی علوم ازبکستان نیز سخنرانی کرد و در جمع صدها تن از اندیشمندان ،استادان و دانشجویان ازبک در تاشکند گفت: «تنها راه نجات از خطر نابودی زندگی بشر حضور آگاهانه و هوشیارانه همه کشورها و دولت‌ها در صحنه ائتلاف جهانی برای صلح است.» خاتمی به دیدن بخارا نیز رفت و در پایان بازدید از آثار تاریخی آن از آن شهر به عنوان یکی از مکان‌های مقدس یاد کرد که قلب تفکر بشری، اندیشه، دیانت، هنر و آفرینندگی در بخش مهمی از تاریخ در آن می‌پبیده است. وی پس از بخارا به سمرقند رفت. بخارا و سمرقند دو شهر تاریخی والیته جاودان تمدن ایرانی اند که نامشان بیش از هر شهر و دیاری در غزل‌های حافظ تکرار شده است . خاتمی سپس به قرقیزستان رفت. در این سفر نیز پنج سند همکاری امضا شد.

موافقت نامه کمركي، موافقت نامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار مالی در مورد مالیات بردرآمد، یادداشت تفاهم همکاری در مبارزه با مواد مخدر و یادداشت تفاهم همکاری‌های گردشگری از جمله این اسناد همکاری بود. خاتمی در کنفرانس خبری مشترک به همراه عسکر آقایف با یادآوری پیوند فرهنگی و تاریخی کشورهای منطقه لزوم بازیابی هویت مشترک گذشته، نوسازی آن را بر اساس مقتضیات زمان خاطر نشان ساخت، رئیس جمهور قرقیزستان نیز از انجام مذاکرات در فضای اعتماد و حسن همجواری و امضای اسناد همکاری بین دو کشور ابراز خرسندی کرد. خاتمی در بیشکک به مجلس نمایندگان قرقیزستان نیز رفت و

عواملی هم مانع از کار دولت می‌شود. وی این مساله را به ویژه در سیاست خارجی موثر دانست و گفت : «نمایندگان انتظار دارند دولت شفاف‌تر نظر خود را بگوید و وقتی که وزیر حاضر به اطلاع‌رسانی شفاف نمی‌شود سوال می‌تاوی در صحن و در حضور نمایندگان صحبت کند».

خاتمی در آسیای میانه

رئیس جمهور پس از اجلاس عشق‌آباد عازم سفر به کشورهای قزاقستان ، ازبکستان، قرقیزستان و تاجیکستان شد. در قزاقستان مذاکرات اقتصادی خاتمی با دریافت حول محور انتقال انرژی از طریق ایران به دریاهای آزاد دور می‌زد. چیزی که رئیس جمهور قزاقستان، منطقی‌ترین راه نامید و بر برنامه‌ریزی کشورش در این مورد برای سال‌های پس از ۲۰۱۰ تأکید کرد. خاتمی در این سفر به دانشگاه فارابی نیز رفت و در مراسم دریافت «دکترای افتخاری» برای دانشگاهیان سخن گفت. وی سخنان

مطبوعات بخشی از اظهارات نمایندگان مجلس را منعکس کردند که نسبت به پاسخگو نبودن وزارت خارجه حساسیت نشان می‌دادند. نماینده شهربار اعتراض می‌کرده که «۸ ماه پیش از وزیر خارجه در مورد بازسازی افغانستان سوالی داشته و وزیر که باید ظرف ۱۰ روز پاسخگو باشد هنوز پاسخ نداده است.»

وی می‌گفت: «فکر می‌کنم بازسازی افغانستان به پایان برسد و نوبت طرح سوال ما نرسد. اکنون هم در مورد تقسیم دریای خزر سوال دارم. حتما وزیر وقتی پاسخ می‌دهد که دریا دیگر تقسیم شده است.

وی تصریح کرد: «وجود نیروهای مسلح کشورهای ساحلی خزر در این دریا یک واقعیت عینی است که قبل از هر چیز به ملاحظات حاکمیت ملی این کشورها باز می‌گردد.» سفیر روسیه در تهران افزود: «ما لیم توجه را به این نکته جلب کنم که توافقات دوجانبه در اسناد رسمی که به امضای سران کشورها می‌م‌رسد، انعکاس پیدا می‌کنند. این هم به توافقات روسیه و ایران، توافقات روسیه و آذربایجان، توافقات روسیه و قزاقستان و هم سایر توافقات دوجانبه مربوط می‌شود.»

هر چند که دریافت پاسخ رسمی تاین حد نیز می‌تواند مسوولان کشور را به نقش موثر رسانه‌ها در همکاری با نهادهای رسمی برای دفاع از کشور را یادآوری کند، اما باز جای این سوال باقی می‌ماند که با توجه به تأکید سفیر به این‌که «توافقات دوجانبه در اسناد رسمی که به امضای سران کشورهای ما می‌رسد انعکاس پیدا می‌کند» وی از کدام توافق سخن می‌گوید؟ این در حالی است که منظور او از توافق روسیه و آذربایجان و توافق روسیه و قزاقستان آشکار است.

نمایشگاه کتاب و نمایشگاه مطبوعات

عصر روز سه‌شنبه یازدهمین نمایشگاه سالیانه کتاب با حضور رئیس مجلس شورای اسلامی افتتاح شد.

صبح چهارشنبه نیز نمایشگاه مطبوعات افتتاح شد. برگزاری همزمان نمایشگاه کتاب و مطبوعات به یک سنت تبدیل شده بود اما امسال اعلام شد که فقط نمایشگاه کتاب برگزار می‌شود و نمایشگاه مطبوعات در فرصتی دیگر برگزار خواهد شد.

این تصمیم‌گیری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مورد اعتراض اصحاب مطبوعات قرار گرفت و در نهایت برگزاری همزمان دو نمایشگاه پذیرفته شد. هر چند که دو مراسم افتتاحیه به فاصله کمتر از ۱۵ ساعت و در دو سطح برگزار شد. نمایشگاه مطبوعات صبح چهارشنبه با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افتتاح شد، نمایشگاهی که از رونق آن کاسته شده و حتی تابلویی که بر فراز ساختمان نصب شده نیز خود گویای سخن بسیار است. شاید بتوان بخشی از افول رونق مطبوعات را به ناتوانی مطبوعات در پاسخگویی به مطالبات مردم بر شمرد اما نمی‌توان از تغییر سطح مطالبات مردم نگران نبود چیزی که هیچ‌گاه توسط مطبوعات یا هیچ نهاد دیگری تعیین نشده و نخواهد شد.

دیروز جمعه، روز جهانی آزادی مطبوعات بود و هفته گذشته دومین سالگرد توقیف دسته جمعی مطبوعات است. اگر تصمیم عدم برگزاری نمایشگاه مطبوعات عملی می‌شد مطبوعات یک فرصت دیگر را از دست داده بودند.

این هفته فضای مطبوعات با وقایع

است با صدور حکم «روزنامه‌نوروز» معلوم خواهد شد. موضع‌گیری کربوی در افتتاحیه نمایشگاه مطبوعات که معتقد است «نویسندگان باید نسبت به حساسیت‌های اجتماع و اصول مورد احترام مردم توصیه کافی داشته باشند» و در عین حال انتقاد از «اینکه عدل‌ای به محض مشاهده یک خطا علیه نویسندگان قیام می‌کنند» نیز بر همین روش اعتدالی تأکید دارد.

یزدی؛ از تعقیب بین‌المللی تا امروز

زمانی که ابراهیم یزدی اعلام کرد قصد بازگشت به ایران را دارد اولین سوالی که به ذهن‌ها متبادر می‌شد نحوه برخورد دستگاه قضایی با او بود. چرا که سال گذشته در ببحو-حه پیگیری پرونده ملی- مذهبی‌ها و پس از آن که تعداد کثیری از آنان بازداشت شدند یک خبر از سوی قوه قضائیه منتشر شد که حکایت از تعقیب بین‌المللی ابراهیم یزدی به عنوان دبیر کل نهضت آزادی داشت.

ابراهیم یزدی به تهران بازگشت اما بنا بر گزارش‌ها مستقیم به خانه رفت و در روزهای بعد اخبار و مصاحبه‌های متعددی از وی به رسانه‌ها راه یافت. اصلی‌ترین سوالی که از یزدی می‌شد در مورد شایعه انتقال پيام از سوی امریکا برای ایران توسط وی‌بود.

یزدی این شایعه را تکذیب کرد و سخنگوی دولت نیز این شایعه را تکذیب کرد. اما در میانه این هفته اولین بار روزنامه رسالت از قول یک نماینده مجلس از احضار وی به دادگاه خبر داد و پس از آن که وکیل متهمان ملی -مذهبی این خبر را تکذیب کرد، روز پنجمشبه از سوی علیزاده، رئیس کل دادگستری تهران تأیید شد اما هنوز خبری مبنی

نمایشگاه مطبوعات صبح چهارشنبه با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افتتاح شد، نمایشگاهی که از رونق آن کاسته شده و حتی تابلویی که بر فراز ساختمان نصب شده نیز خود گویای سخن بسیار است. شاید بتوان بخشی از افول رونق مطبوعات را به ناتوانی مطبوعات در پاسخگویی به مطالبات مردم بر شمرد اما نمی‌توان از تغییر سطح مطالبات مردم نگران نبود چیزی که هیچ‌گاه توسط مطبوعات یا هیچ نهاد دیگری تعیین نشده و نخواهد شد.

بر ارسال احضاریه برای یزدی منتشر نشده است. **عرفات ، پایان یک مقاومت ، پایان یک محاصره** یاسر عرفات ، رئیس حکومت خودگردان فلسطین پس از پنج هفته مقاومت در محاصره سربازان اسرائیلی با امضای یک توافقنامه از حلقه محاصره خارج شد. عرفات قبل از آزادی از محاصره

قبول کرد چند متهم که قبلا در یک دادگاه فلسطینی هم محکوم شده و اسرائیل خواستار تحویل آنها شده بود را به امریکایی‌ها تحویل دهد. عرفات پس از آزادی دستان خود را به علامت پیروزی بالا برد و گفت: از این پس نام «جنین گراد» جایگزین «استالین گراد» خواهد شد.

روز جهانی کارگر و روز معلم

هفته گذشته همزمان با روز جهانی کارگر و روز معلم یک بار دیگر فرصتی ایجاد شد که مشکلات این دو قشر مد نظر مسوولان و مردم

دیگری نیز عجین شد سه ماه زندان و پنج سال محرومیت از حقوق اجتماعی و تجمیع عده‌ای در برابر دفتر دو روزنامه‌از جمله آفتاب یزد بخشی از وقایع هفته گذشته بود. در حالی که اکثر روزنامه‌های هفته گذشته به نصب گسترده عکس یکی از نمایندگان مجلس به همراه تابلوی بزرگداشت روز جهانی کارگر معترض بودند، گروهی چهل و پنج نفره با حضور در مقابل دو روزنامه که با شعارهایی نظیر مرگ بر روزنامه... همراه بود به چیزی که اهانت به تشکل کارگری می‌نامیدند اعتراض کردند. این در حالی بود که همزمان اطلاعیه‌ای نیز مبنی بر مخالفت بودن همان شخص با توزیع گسترده عکس خود در سطح برخی مطبوعات منتشر می‌شد.

این اقدامات از آنجا با اهمیت می‌نماید که به ویژه رسانه‌های صاحب نفوذ متعلق به همه جریان‌های سیاسی- که تقریبا در اکثر موارد اتحاد نظر ندارند - موضعی شبیه هم اتخاذ نمودند.

در این هفته مراحل پیگرد قضایی چند تن از

قرار گیرد. دو قشر شریفی که در سال‌های گذشته با شدیدترین مشکلات معیشتی روبه رو بوده‌اند. هر چند که در آستانه روز معلم اعلام شد کمیته بررسی مشکلات معیشتی معلمان - که چند ماه قبل و پس از اعتراضات آنان تشکیل شده بود- تصمیماتی برای بهبود وضعیت آنان اتخاذ کرده است اما جای انتقاد رئیس مجلس نیز باقی‌مانده بود که اعلام کند برخی تصمیمات در مورد معلمان هنوز اجرا نشده است.

مشکلات کارگران نیز همچنان باقی‌است . مشکلاتی که از دید صاحب‌نظران ارتباط کاملی با شرایط سرمایه‌گذاری و تولید دارد و تا برای رفع آنان چاره‌ای اندیشیده نشود این مشکلات نیز پابرجاست .

مسوولان و نویسندگان روزنامه ایران نیز جریان داشت .اینان به دلیل چاپ مطلبی -که البته درخ آن مورد تأیید قاطبه مطبوعاتیان نیست - تحت بازجویی قرار گرفتند. اکثر مطبوعات علاوه بر اینکه اصولا با چاپ چنین مطالبی موافقت ندارند فقدان حساسیت سنجی و درج مطلبی که چاپ آن با هیچ منطقی قابل توجیه نیست را یک اشتباه می‌دانستند، چیزی که هیات نظارت بر مطبوعات هم به آن معتقد است و دست اندرکاران موضوع نیز با پذیرش اشتباه خود نمونه صحیح رفتار مطبوعاتی را بروز دادند. پذیرش بی‌دقتی مسوولان روزنامه ایران و تعامل نسبتا قابل قبول قوه قضائیه به نتیجه‌ای رسید که در صورت استمرار ،امید به داشتن فضای مطبوعاتی مناسب‌تر را نوید می‌دهد.

سمت گیری دستگاه قضایی در این مورد حائز اهمیت بسیار است، چیزی که سعید حجازیان معتقد